

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem
Księstwem Krakowskiem.

Rok 1883.

Wydano i rozestano dnia 6. Marca 1883.

Część VII.

Nr. 22.

U c h w a l a

Sejmu krajowego z dnia 22. Maja 1875, ustanawiająca statut i etat
dla krajowego szpitala powszechnego we Lwowie.

STATUT

dla szpitala powszechnego we Lwowie.

I. Przeznaczenie i środki utrzymania :

§. 1.

Publiczny i powszechny szpital krajowy we Lwowie jest zakładem samoistnym, zawiadywanym przez Wydział krajowy i obejmuje zakład dla leczenia chorych i zakład dla położnic.

Zakład dla leczenia chorych i zakład dla położnic zachowują swoje odrębne fundusze i dochody.

§. 2.

Środków do utrzymania szpitala a względnie każdego z zakładów do-
starczają:

- a) dochody funduszków własnych;
- b) zwroty kosztów leczenia;
- c) inne rozmaite dochody;
- d) zasiłki z funduszu krajowego.

II. Naczelny zarząd i nadzór.

§. 3.

Wydział krajowy jest naczelną władzą zarządzającą szpitalem.

Wydział krajowy wykonuje zarząd w myśl przeznaczenia zakładów według zasad niniejszego statutu, stosownie do uchwał Sejmu i według obowiązujących ustaw i przepisów.

§. 4.

C. k. Rządowi służy policyjno-sanitarny nadzór nad szpitalem w myśl ustawy z 30. kwietnia 1870. Nr. 68. D. U. P.

III. Stosunki służbowe.

a) Ogólne postanowienia.

§. 5.

Lekarskie, administracyjne i gospodarskie czynności wewnątrz szpitala załatwiają dyrektor, lekarze, urzędnicy i słudzy w granicach ich zakresu działania, oznaczonego w niniejszym statucie i w szczegółowych instrukcyach.

Pielęgnowanie i obsługa chorych mogą być poruczone stowarzyszeniom duchownym lub dobroczynnym, za umową, której warunki potrzebują zatwierdzenia Sejmu.

§. 6.

Dyrektor, prymaryusz, z wyjątkiem profesora położnictwa, prosektor, chemik, akuszerka pierwsza, rządca, oficjałowie, pisarze stali, woźny, odźwierny są urzędnikami i sługami szpitala.

Ustanowa służby krajowej tudzież §. 4., 8. i 9. uchwały Sejmu z dnia 3. stycznia 1874 r. stosują się do nich, o ile niniejszy statut nie rozporządza inaczej, z tem ograniczeniem, że do dyrektora mogą być w drodze dyscyplinarnej, zastosowane postanowienia, zawarte w §. 45. lit. (f) i (g) ustawy tylko za przyzwoleniem c. k. Rządu.

Postanowienia powyższe nie naruszają praw nabytych.

§. 7.

Lata służby sekundaryuszów i asystentów, tudzież akuszerki drugiej będą policzone przy przeniesieniu w stan stałego spoczynku, jeżeli od czasu złożenia przyrzeczenia służbowego bez przerwy służby pełnionej, przy którymkolwiek bądź z zakładów leczniczych krajowych, posunęli się na stałą posadę.

§. 8.

Etat posad i płac ustanawia Sejm krajowy.

b) Dyrektor.

§. 9.

Dyrektor szpitala jest bezpośrednim zwierzchnikiem służby lekarskiej, tudzież służby administracyjnej wszelkich warstw i kategorii sprawuje bezpośredni zarząd w szpitalu tak w administracyjnym jak lekarskim względzie, oraz reprezentuje szpital na zewnątrz, o ile tenże przez Wydział krajowy reprezentowany nie jest.

Dyrektor czuwa nad ściśłem wykonaniem poleceń władzy przełożonej, stara się o jak najlepsze pielęgnowanie chorych i stosowne ich pomieszczenie, nareszcie czuwa nad gorliwym pełnieniem obowiązków wszystkich organów szpitala.

W ogóle Dyrektor jest odpowiedzialny za to, ażeby cele i przeznaczenie szpitala, w miarę możliwości osiągnięte zostały.

Dyrektor winien być doktorem medycyny i chirurgii lub doktorem wszechmedycyny i jest obowiązany mieszkać w szpitalu.

§. 10.

Osobna instrukcja określi szczegółowo prawa i obowiązki dyrektora (§. 9.) jakoteż wpływ jego na czynności kasy szpitalnej.

§. 11.

Dyrektor jest obowiązany odbywać konferencyę z lekarzami i urzędnikami szpitala nad ważniejszymi sprawami administracyjnego i lekarskiego

zarządu, stosownie do przepisów szczegółowej instrukcyi. Za uchwałą Sejmu może być ustanowioną przy dyrektorze szpitala osobna rada szpitalna.

§. 12.

Dyrektora mianuje Cesarz na przedstawienie Wydziału krajowego.

c) Służba lekarska.

§. 13.

Prymaryusze ordynują samodzielnie, pod osobistą odpowiedzialnością, na przydzielonych im oddziałach i załatwiają sprawy oddziałów stosownie do przepisów instrukcyi.

W nagłych wypadkach zastępuje nieobecnego dyrektora jeden z prymaryuszów, którego dyrektor do tego wyznaczy, tak długo, dopóki Wydział krajowy inaczej nie zarządzi.

§. 14.

Prosektor jest obowiązany wykonywać naukowe sekcye zwłok, z wyjątkiem sekcyi sądowych i policyjnych, zbierać daty statystyczne do przyczyn chorób i śmierci, przedstawiać naukowe sprawozdania i czuwać nad utrzymaniem porządku całego prosektoryum.

Chemika obowiązkiem jest uskutecznić analizę chemiczną dla oddziałów.

Wszelkie na prosektorze i chemiku ciężące obowiązki określają szczegółowe instrukcye.

§. 15.

Prymaryuszów, prosektora i chemika mianuje Wydział krajowy po wysłuchaniu zdania dyrektora

§. 16.

Prymaryuszem w zakładzie położnic jest każdoczesny c. k. profesor położnictwa.

Obowiązki służbowe tego prymaryusza względem zakładu są te same, jak innych prymaryuszów.

§. 17.

Sekundaryusze, asystenci i praktykanci pełnią służbę pomocniczą przy prymaryuszach na oddziałach, do których są przydzieleni, równie jak wszelką

inną służbę lekarską stosownie do instrukcyi i na polecenie dyrektora.

Sekundaryusze obowiązani są mieszkać w szpitalu.

Sekundaryusze mogą być w razie potrzeby czasowo powołani do samodzielnego ordynowania w zastępstwie prymaryusza.

§. 18.

Sekundaryuszów i asystentów mianuje Wydział krajowy na przedstawienie dyrektora na lat dwa.

Odnaczający się w pełnieniu swych obowiązków mogą być na propozycję dyrektora przez Wydział krajowy na dalszy czas zatwierdzeni na tej posadzie.

§. 19.

Lekarskich praktykantów przyjmuje i oddala dyrektor według własnego uznania.

§. 20.

Posady lekarzy szpitalnych mogą być nadane tylko doktorom medycyny; na oddziale chirurgicznym tylko doktorom medycyny i chirurgii; na oddziale chorób ocznych tylko doktorom medycyny, którzy oraz posiadają stopień akademicki magistra okulistyki; zaś w zakładzie położniczym tylko doktorom medycyny, którzy są oraz magistrami położnictwa; doktorom wszech-medycyny może być nadana każda z tych posad.

§. 21.

W zakładzie dla położnic obsługuje położnice akuszerka, mianowana przez Wydział krajowy na przedstawienie dyrektora.

Wydział krajowy może na czas potrzeby, przyjąć drugą akuszerkę.

d) Służba administracyjna.

§. 22.

Rządca i oficyałowie wykonują pod zwierzchnictwem dyrektora zarząd ekonomiczny, załatwiają sprawy kasowe i rachunkowe tudzież czynności kancelaryjne podług szczegółowych instrukcyi.

§. 23.

Pisarze prowadzą protokół stanu chorych, załatwiają czynności manipulacyjne przy przyjmowaniu chorych, wreszcie wykonują prace kancelaryjne według instrukcyi.

§. 24.

Urzędników mianuje Wydział krajowy po wysłuchaniu zdania dyrektora.

e) Służba duchowna.

§. 25.

Kapelani szpitalni obrządku łacińskiego i grecko-katolickiego pełnią obowiązki swego powołania w szpitalu.

Kapelan obrz. łac. zawiaduje oprócz tego biblioteką szpitalną.

Dla innowierców urządzi Wydział krajowy według potrzeby i możliwości obsługę duchowną.

f) Służba niższa.

§. 26.

Woznego kancelaryjnego i oddźwiernego mianuje Wydz. kraj. po wysłuchaniu zdania dyrektora.

§. 27.

Wydz. kraj. oznaczy w miarę potrzeby ilość dozorców chorych i reszty służby szpitalnej. — Służbę przyjmuje i oddała dyrektor, jeżeli Wydział krajowy nie postanowi inaczej.

IV. Warunki umieszczenia chorych.

§. 28.

Do szpitala krajowego winien być przyjętym każdy zgłaszający się chory, którego stan zdrowia potrzebę pielęgnowania lekarskiego udowadnia, a to bez względu na płeć, wyznanie, stan i przynależność.

§. 29.

Nie będą przyjmowani:

Chorzy z chorobą długotrwałą, bezgorączkową a nieuleczalną, jeżeli choroba ta nie jest powikłaną z inną wymagającą pielęgnowania szpitalnego, lub jeżeli nie przedstawia objawów bezpośrednio życiu zagrażających; nareszcie, jeżeli przyjęcia chorego nie wymagają względy sanitarno-policyjne.

Chorzy dotknięci chroniczną niemocą, nie mogą pozostawać w szpitalu dłużej nad trzy miesiące, z wyjątkiem, gdyby dyrektor wspólnie z prymaryuszem uznali potrzebę niezbędną dłuższego zatrzymania w szpitalu.

Chorzy z chorobą zaraźliwą nagminnie panującą, nie będą przyjmowani do szpitala, skoro dla takich chorych osobny szpital zostanie urządzonym.

§ 30.

Chorych należy przyjmować każdego czasu, tak w dzień jak w nocy przez ustanowionego do tego lekarza.

W wypadkach wątpliwych orzeka dyrektor ostatecznie, czyli przyjęcie ma nastąpić lub nie.

§. 31.

Pod względem wygod w umieszczeniu, pielęgnowaniu i utrzymywaniu chorych, urządzone będą trzy klasy.

Oдноśne przepisy wyda Wydział krajowy.

§. 32.

Wyjątki od normy pielęgnowania obciążające fundusz szpitalny potrzebują poprzedniego zezwolenia Wydziału krajowego.

Chorem wolno za przyzwoleniem prymariusza lub dyrektora i w granicach porządku domowego urządzać sobie własnym kosztem ulepszenia i wygody.

§. 33.

Wysokości taksy dziennej dla wszystkich trzech klas ustanawia Wydział kraj. za porozumieniem się z c. k. Rządem krajowym stosownie do obowiązujących ustaw.

Taksy szpitalne muszą być jednakowe dla wszystkich chorych jednej i tej samej klasy bez względu na ich przynależność.

Za dzieci do 7 lat opłaca się połowę ustanowionej taksy.

§. 34.

Oprócz taksy nie wolno pobierać od chorych żadnej należności pod jakąkolwiek nazwą.

Przyrządy chirurgiczne i opaski, których chorzy trzeciej klasy opuszczający zakład, niezbędnie potrzebują, niepodlegają żadnej opłacie.

§. 35.

Chorzy mogą być przeniesieni z jednej klasy na drugą, każdego czasu na własne żądanie, wszelako po wyrównaniu należności.

Dyrektor jest obowiązany z urzędu przenosić chorych z wyższej na trzecią klasę w razie, gdyby przypadająca należność w terminie nie została uiszczoną.

O przyzwoleniu ulgi w płaceniu należności, tudzież o bezpłatnem pielęgowaniu chorych w wyjątkowych wypadkach na wyższej klasie orzeka Wydział krajowy.

§. 36.

Chorzy winni się zachować wewnątrz i zewnątrz zakładu stosownie do porządku domowego.

Salie chorych kiłowych i zakaźnych powinny być odosobnione klauzurą.

Odwiedzanie takich chorych może nastąpić tylko za każdorazowym zezwoleniem prymariusza, lub dyrektora.

§. 37.

Chorym wolno na własny koszt za porozumieniem się z lekarzem ordynującym zawezwać do porad lekarskich innych lekarzy, bądź to szpitalnych, bądź z poza ich grona.

V. Wydalenie chorych.

§. 38.

Chorych należy po wyzdrowieniu bezzwłocznie ze szpitala wydalić.

§. 39.

Chorzy niewyleczeni wydaleny będą ze szpitala, jeżeli sanitarno - policyjne względy na to zezwalają w następujących wypadkach:

- a) Jeżeli tego żąda sam chory lub jego rodzice, opiekun, kurator, krewni, właściwa gmina lub inna władza, na której żądanie chorego do szpitala przyjęto.
- b) jeżeli chory w szpitalu nad 3 miesiące bez widoków wyleczenia zostaje.

§. 40.

Dłuższe nad trzy miesiące zatrzymywanie chorego w szpitalu winien dyrektor usprawiedliwić wobec Wydziału krajowego, a jeżeli chory jest przynależnym do którego z austriackich krajów koronnych lub do Królestwa węgierskiego, także wobec władz tych krajów.

§. 41.

Przy wydaleniu nieuleczalnych chorych powinien dyrektor zastosować się do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 17, czerwca 1869 l. 1703 Nr. 28 Dz. ust. kraj.

Gmina miasta Lwowa obowiązana jest na wezwanie dyrektora odebrać w ciągu dni 8 ze szpitala chorych tak krajowców jak i innych, których w oznaczonym terminie gminy właściwe nie odebrały, a to w myśl §. 28. ustawy z dnia 3. grudnia r. 1863 Nr 105 Dz. pp.

VI. Postępowanie ze zmarłymi.

§. 42.

O wszystkich wypadkach śmierci powinien dyrektor zawiadomić c. k. Sąd właściwy, tudzież te władze, które oddały chorego do szpitala z zastrzeżeniem zwrotu osoby.

Zwłoki zmarłych w szpitalu chorych podlegają obdukcji. Należy jednak zaniechać obdukcji na żądanie rodziny, jeżeli koszt leczenia zwrócone zostały.

Jeżeli w wypadkach śmierci zachodzi prawem przepisana potrzeba sądowej lub policyjnej obdukcji zwłok, obowiązany jest dyrektor zawiadomić właściwą władzę najdalej w ciągu 24 godzin.

§. 43.

Zwłoki zmarłych będą pogrzebane przez zarząd szpitala stosownie do klasy, na której byli pielęgnowani, na koszt pozostałej po nich masy lub osób obowiązanych, w moc ustaw albo dobrowolnego przyrzeczenia do zwrotu kosztów leczenia.

Koszta pogrzebu, któreby dla braku funduszu nie mogły być zwrócone, porosi fundusz szpitalny.

Rodzinie zmarłego wolno żądać pogrzebu wyższej klasy, jeżeli złoży należność za taki pogrzeb. Także wolno jej samej pogrzebać zwłoki własnym kosztem.

VII. Postanowienie końcowe.

§. 44.

Statut ten wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1876.

E T A T**posad i plac krajowego szpitala we Lwowie****I.**

Etat posad.

A. Z a r z ą d.

Dyrektor.

B. Służba lekarska.*a)* dla zakładu chorych.

1. sześciu prymaryuszów,
2. prosektor,
3. chemik,
4. siedmiu sekundaryuszów,
5. czterech asystentów;

b) dla zakładu położnic:

1. profesor szkoły akuszerki jako prymaryusz,
2. sekundaryusz,
3. akuszerka.

C. Służba duchowna.

Dwóch kapelanów, jeden obrządku łacińskiego, drugi obrządku grecko-katolickiego.

D. Służba administracyjna.

1. Rządca,
2. dwóch oficjałów,
3. dwóch pisarzy,

E. Służba niższa.

1. Woźny,
2. oddźwierny.

II.

Etat płac.

1. Dyrektor :
  - a) płacy 1600 zł.,
  - b) pomieszkanie w szpitalu i opał albo relutum 400 zł.,
  - c) dodatku pięcioletniego po 300 zł.
2. Prymaryusze :
  - a) płacy 1200 zł.,
  - b) dodatku pięcioletniego po 200 zł.
3. Profesor szkoły akuszerek za pełnienie obowiązków prymaryusza.
wynagrodzenie 650 zł.
4. Prosektor :
  - a) płacy 1200 zł.,
  - b) dodatku pięcioletniego po 200 zł.
5. Chemik :
  - a) płacy 1000 zł.,
  - b) dodatku pięcioletniego po 150 zł.
6. Sekundaryusze :
  - a) płacy 600 zł.,
  - b) pomieszkanie w szpitalu z opałem.
7. Asystenci :
płacy 500 zł.
8. Akuszerka :
  - a) płacy 400 zł.,
  - b) pomieszkaniem w zakładzie z opałem,
  - c) dodatku pięcioletniego po 40 zł.

9. Kapelani:

- a) wynagrodzenie po 600 zł.,
- b) na pomieszkanie, po 200 zł.

10. Rządca:

- a) płacy 1200 zł.
- b) pomieszkanie, opał i światło
- c) dodatku pięcioletniego po 200 zł.

11. Oficjałowie:

- a) płacy 1000 zł.
- b) dodatku pięcioletniego po 150 zł.

12. Pisarze:

- a) płacy 600 zł.
- b) dodatku pięcioletniego po 100 zł.

13. Woźny:

- a) płacy 400 zł.,
- b) na mundur 50 zł.,
- c) dodatku pięcioletniego po 30 zł.

14. Oddźwierny:

- a) płacy 350 zł.,
- b) na mundur 50 zł.,
- c) pomieszkanie w szpitalu i opał,
- d) dodatku pięcioletniego po 30 zł.

15. Wydział kraj. oznacza wysokość płac i emolumenta dla innej służby szpitalnej.

III.

Etat ten wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1876 r.